

Handläggare
Annelie Sjöberg
Tfn: 08-508 25 008**Till**
Socialnämnden
2017-11-14

Omedelbart omhändertagande av barn och unga i vissa internationella situationer (Ds 2017:49)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till Kommunstyrelsen, som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Gillis Hammar
FörvaltningschefVeronica Wolgast Karlberg
Avdelningschef

Sammanfattning

I promemorian föreslås en ny särskild reglering om omedelbart omhändertagande av barn och unga i vissa internationella situationer. Den innebär att i brådskande fall får socialnämnden besluta om omedelbart omhändertagande för barn och unga som vistas i Sverige, på i princip samma villkor som gäller enligt de vanliga bestämmelserna om omedelbart omhändertagande. Omhändertagandet ska sedan kunna fortsätta i högst fyra veckor från den dag det verkställdes. När den behöriga utländska myndigheten vidtagit tillräckliga egna åtgärder avseende det omhändertagna barnet upphör det svenska beslutet att gälla. Socialnämnden ska vid behov kunna ansöka hos förvaltningsrätten om att det omedelbara omhändertagandet ska få fortsätta längre än fyra veckor i väntan på den behöriga utländska myndighetens åtgärder. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 april

2018. Förvaltningen stödjer förslaget om en ny särskild reglering om omedelbart omhändertagande i sin helhet.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har överlämnat "Omedelbart omhändertagande av barn och unga i vissa internationella situationer (Ds 2017:49)" till socialnämnden för yttrande. Ärendet har också skickats för yttrande till stadsledningskontoret.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgrupp har behandlat ärendet den 8 november 2017. Funktionshinderrådet har behandlat ärendet den 9 november 2017.

Ärendet

I promemorian analyseras de rättsliga förutsättningarna för att omedelbart omhänderta barn och unga i internationella situationer. Bedömningen görs att nuvarande bestämmelser i lagen (1991:52) med särskilda bestämmelser om vård av barn och unga (LVU) behöver förtydligas och kompletteras. Det bör förtydligas att skyddsbehövande barn och unga som vistas i Sverige kan omhändertas omedelbart i akuta situationer, oberoende av om de har hemvist utomlands eller har någon annan anknytning till utlandet. Regleringen bör kompletteras med nya bestämmelser om handläggningen, tidsfrister och förnyad domstolsprövning i internationella ärenden.

Mot denna bakgrund föreslås i promemorian en ny särskild reglering om omedelbart omhändertagande. Den innebär kortfattat att i brådskande fall får socialnämnden besluta om omedelbart omhändertagande för barn och unga som vistas i Sverige på i princip samma villkor som gäller enligt de vanliga bestämmelserna om omedelbart omhändertagande. Omhändertagandet ska sedan kunna fortsätta i högst fyra veckor från den dag det verkställdes. Socialnämnden kan behöva ta kontakt med den behöriga utländska myndigheten och underrätta denna om ärendet.

Utrikesdepartementet kan hjälpa till med att etablera denna kontakt. När den behöriga utländska myndigheten vidtagit tillräckliga egna åtgärder avseende det omhändertagna barnet upphör det svenska beslutet att gälla. Den behöriga utländska myndighetens åtgärder ersätter det svenska beslutet om omedelbart omhändertagande.

Socialnämnden ska enligt den nya särskilda regleringen vid behov kunna ansöka hos förvaltningsrätten om att det omedelbara omhändertagandet ska få fortsätta längre än fyra veckor i väntan på den behöriga utländska myndighetens åtgärder. Förvaltningsrätten får då lämna medgivande till fortsatt omhändertagande med högst

tre månader åt gången om förutsättningarna för det omedelbara omhändertagandet fortfarande föreligger.

I övrigt ska vid tillämpningen av den särskilda regleringen huvudsakligen samma ordning gälla som följer av befintliga bestämmelser om omedelbart omhändertagande.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 april 2018.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen stödjer förslaget om en ny särskild reglering om omedelbart omhändertagande i sin helhet. Det har funnits en oklarhet och osäkerhet i hur ärenden rörande barn som inte har hemvist i Sverige ska hanteras i situationer där barnet behöver akut skydd. Den föreslagna nya särskilda regleringen klargör nu att alla barn som vistas i Sverige har rätt till skydd i en akut nödsituation. Det är ett efterlängtat förtydligande som kommer att förbättra socialtjänstens möjligheter att skydda några av de allra mest utsatta barnen. Förslaget om att det omedelbara omhändertagandet ska kunna fortsätta längre än fyra veckor om det behövs, i väntan på den behöriga utländska myndighetens åtgärder, kommer att underlätta socialtjänstens arbete med att säkerställa att barnet får det skydd och stöd som andra barn i Sverige har lagstadgad rätt till och som följer FN:s konvention om barnets rättigheter.

Bilagor

1. Omedelbart omhändertagande av barn och unga i vissa internationella situationer (Ds 2017:49)